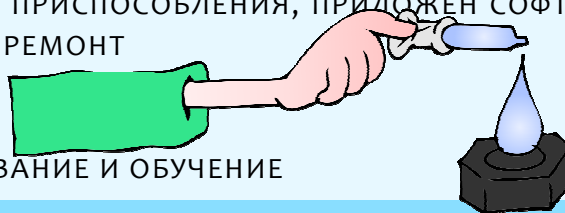

НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОФЕСИЯТАПРОФЕСИЯ: **МАШИНЕН ТЕХНИК**КОД: 521010 – ТРЕТА И ЧЕТВЪРТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
НИВО НА КВАЛИФИКАЦИЯ СПОРЕД НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА
РАМКА – 4 и 5НИВО НА КВАЛИФИКАЦИЯ СПОРЕД ЕВРОПЕЙСКАТА КВАЛИФИКАЦИОННА
РАМКА – 4 и 5ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: „**МАШИНОСТРОЕНЕ, МЕТАЛООБРАБОТВАНЕ
И МЕТАЛУРГИЯ**“КЛЮЧОВИ ДУМИ: МАШИНИ, ИНСТРУМЕНТИ, ПРИСПОСОБЛЕНИЯ, ПРИЛОЖЕН СОФТУЕР,
ТЕХНИЧЕСКО ОБСЛУЖВАНЕ, ДИАГНОСТИКА, РЕМОТ

ПОПУЛЯРНИ НАИМЕНОВАНИЯ: НЯМА

[HTTP://WWW.MON.BG/](http://www.mon.bg/) - СПИСЪК НА

ПРОФЕСИИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

СПЕЦИАЛНОСТИ ПО ПРОФЕСИЯТА

5210103 *Машины и съоръжения в металургията* – трета степен на професионална квалификация. Ремонтира съоръжения за подготовка и леене на различни метали, линии за изработване на леярски форми, машини и линии за пластична деформация.

5210105 *Машины и системи с ЦПУ* – трета степен на професионална квалификация. Ремонтира машини с цифрово-програмно управление /ЦПУ /за обработване на ротационни детайли, полуавтоматични и автоматични машини, автоматични линии и роботи. Програмира и настройва металорежещи машини с ЦПУ.

5210113 *Машины и съоръжения за заваряване* – трета степен на професионална квалификация. Изпълнява заваръчни шевове и контролира параметрите според стандарта. Диагностицира и ремонтира машините и съоръженията за заваряване.

5210117 *Технология на машиностроенето* – трета степен на професионална квалификация. Ремонтира универсални металорежещи машини, машини и съоръжения в хидро- и пневмотехниката, измервателна и контролна апаратура.

5210118 *Машины и съоръжения за химическата и хранително-вкусовата промишленост* – трета степен на професионална квалификация. Ремонтира машини, съоръжения и инсталации за производство и преработване на химически вещества, за производство и преработване на храни.

5210119 *Машины и съоръжения в текстилната, обувната и дървообработващата промишленост* – трета степен на професионална квалификация. Ремонтира машини, съоръжения и инсталации за производство на текстил и изделия от текстил, в обувната и дървообработваща промишленост.

5210120 Машини и съоръжения за добивната промишленост и строителството – трета степен на професионална квалификация. Ремонтира машини, инсталации и съоръжения за добиване и обогатяване на рудни и нерудни суровини; производство на различни видове строителни материали и изделия.

5210121 Специално производство (производство на въоръжение и боеприпаси) – четвърта степен на професионална квалификация.

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията „Машинен техник“ <http://www.mon.bg/> – ДОС за придобиване на професионална квалификация по професии.

ОПИСАНИЕ НА КОНКРЕТНАТА РАБОТА ПО ПРОФЕСИЯТА

- **Основни дейности** – Машинният техник изпълнява дейности, свързани с експлоатация, поддръжка и ремонт на машини, механични инсталации и съоръжения. Той изработва схеми, чертежи на детайли, сглобени единици. Проектира и конструира детайли и възли. Използва техническа литература и съвременни софтуерни продукти за якостно пресмятане и конструиране. Машинният техник изработва детайли на металорежещи машини с точност и качество по зададен чертеж. Контролира спазването на технологичната последователност при дейностите, свързани с експлоатацията, обслужването и ремонта на техниката. Организира и контролира работата на екипа, с който работи. Поддържа и контролира правилната експлоатация на машини, механични инсталации и съоръжения в различни сфери на промишленото производство. Тези производства са обособени в самостоятелни специалности към учебния план по професията. Той притежава компетенции за участие в управлението на предприятието и оценяване на качеството на извършваните операции.
- **Отговорности и задължения** – Машинният техник поема отговорности за: контрол върху ефективното използване на инструменти, материали и резервни части; оценяване на годността и безопасността на детайлите, механизмите, агрегатите и оборудването. Той контролира технологичната последователност при диагностиката. Оценява качеството на работата в съответствие със стандарти, вътрешни и външни критерии. Анализира и регулира показанията на контролно-измервателната техника. В неговите задължения и отговорности се включва контрол върху правилната експлоатация на оборудването.
- **Възможно работно време** – Лицето може да работи на трудов договор или като самонаето лице. Работното време е 8 часа.
- **Възможни контакти** – Контактна се с ръководители, с членовете на екипа и с клиенти.
- **Полезна информация** – Работата е с широк обхват на технически дейности и отговорности в зависимост от производствения сектор .

ПЕРСПЕКТИВИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА НА ПРОФЕСИЯТА

- ✓ **Възможности за работа** – Машиностроене, металообработване и металургия.
- ✓ **Възможности за допълнителни придобивки** – В зависимост от практиката на работодателя.
- ✓ **Трудности и предизвикателства в тази професия** – Перспективите се свързват с усвояване на нова техника в посочените производствени сектори, с ползването на специализирани програмни продукти, с ползването на чужди езици. Машинният техник работи в офис, но често работното му място е в производствения участък, с повишено ниво на шум, замърсеност на въздуха, или работи на открито, при високи или ниски температури и др.
- ✓ **Ресурси, с които трябва да се работи** – Различни видове машини, системи за управление, приложен софтуер, стандарти, справочна и каталожна литература, механични инсталации и съоръжения, съобразно вида на промишленото производство.

ОРГАНИЗАЦИИ, В КОИТО МОЖЕ ДА СЕ УПРАЖНЯВА ПРОФЕСИЯТА И ВИДОВЕ ДЛЪЖНОСТИ

- ✓ **Сфера на дейност** – В областта на машиностроенето, металообработването, транспорта, металургията, строителството и др. – поддържане, диагностика, ремонт.
- ✓ **Организации/ институции, в които може да се реализира** – предприятия, цехове, сервиси, работни площадки и др.
- ✓ **Длъжности, които могат да се заемат:**
 - Техник, механик
 - Техник-механик, инструменти
 - Техник-механик, автоматизация
 - Техник-механик, автоматизация на производството
 - Техник-механик, апретурно, багривно и плетачно производство
 - Техник-механик, други отрасли на леката промишленост
 - Техник-механик, кожено-галантерийно производство
 - Техник-механик, мебелно производство
 - Техник-механик, обувно производство
 - Техник-механик, предачно производство
 - Техник-механик, тъкачно производство
 - Техник-механик, химическа промишленост
 - Техник-механик, хранително-вкусова промишленост
 - Техник-механик, шивашко производство
 - Техник-механик, дискретни производства
 - Техник-механик, технолог (студена обработка)
 - Техник-механик, технолог (топла обработка)
 - Техник-механик, технолог (уредостроене)
 - Техник-механик, хидро- и пневмотехника
 - Техник-механик, роботостроене

Техник-механик, монтаж на промишлени съоръжения и машини
Чертожник, машини и инструменти и др.

Съществува възможност и за постъпване на работа на длъжности, които изискват по-ниска степен на професионална квалификация: Механик, промишлено оборудване, Монтьор, промишлено оборудване, Шлосер-монтьор, Монтьор, ремонт на машини и оборудване, Механошлосер, Настройчик на металообработващи машини, Стругар, Фрезист и др.

- ✓ **Възможности за кариерно развитие** – Машинният техник може да продължи професионалното си образование и обучение, а така също да валидира допълнително усвоените компетенции. Той може да посещава различни семинари, курсове и обучения.
- ✓ **Професионални сдружения и организации**
bbcmb.org/ - Българска браншова камара-машиностроене
<http://www.bcm-bg.com/> - Българска асоциация на металургичната индустрия и др.

НЕОБХОДИМИ КАЧЕСТВА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ПРОФЕСИЯТА

1. **Необходими личностни качества** – Поемане на отговорност, психична устойчивост, бърза и точна преценка и реакция, технически усет, работоспособност, точност и прецизност в работата и др.
2. **Необходими знания и умения** – Знания за технологиите за проектиране, производство и експлоатация на промишлените изделия, за начините на ремонт и поддържане на съответната техника, за устройството и управлението на машините, уредите и съоръженията в съответното производство. Машинният техник трябва да притежава умения за правилна експлоатация, поддържане и техническо обслужване, знания и умения за работа със софтуерни продукти.
- ✓ **Изисквана степен на образование** – изискванията за входящото минимално образователно равнище за придобиване на квалификация по специалност с трета степен за ученици – завършено основно образование. За лица, навършили 16 г. – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или придобито средно образование. Изискванията за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение за придобиване на трета степен на професионална квалификация е придобита втора степен на професионална квалификация от област на образование „Техника“. За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация – завършено средно образование. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.
3. **Къде може да се усвои** – В професионални гимназии и в центрове за професионално обучение.
4. **Учебни предмети, които се изучават** – Икономика, Предприемачество, Бизнес-комуникации, Чужд език по професията, Техническа механика, Металорежещи машини и инструменти, Приложни програмни продукти, Технология на машиностроенето,

Експлоатация и настройка на металорежещи машини, Сглобяване и ремонт на съединения, Електротехника и електроника и др.

5. **Изпити, които се полагат** – Държавни изпити за придобиване на професионална квалификация – теория на професията и практика на професията.

Линкове към полезна информация

<http://www.mon.bg/> - Регистри, Регистър на средните училища

<http://www.navet.government.bg/> - Регистър на лицензираните центрове за професионално обучение

<http://www.mon.bg/> - Регистри, Регистър на акредитираните висши училища

Европейски съюз

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2007 – 2013
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски
социален фонд

„СИСТЕМА ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ В УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ“

BG051PO001-4.3.02-0001